

POLSKA FEDERACJA RUCHÓW OBRONY ŻYCIA

ul. Wrocławska 37A, lok. 202, 30-011 Kraków
sekretariat@federacjazycia.pl, www.federacjazycia.pl

W 2012 roku Federacja za swoją działalność została nagrodzona Europejską Nagrodą Obywatelską Parlamentu Europejskiego. Polska Federacja Ruchów Obrony Życia działa od 1992r.; zrzesza kilkadziesiąt organizacji prorodzinnych oraz chroniących życie.

L.dz. 287/2025

Warszawa, dnia 21 lipca 2025 r.

Szanowny Pan
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzej Duda
Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 10
00–902 Warszawa

Dotyczy: Ustawy z dnia 25 czerwca 2025 r. o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, uchwalonej przez Sejm na pos. nr 37 dnia 25 czerwca 2025 r.
Tekst źródłowy: https://orka.sejm.gov.pl/proc10.nsf/ustawy/748_u.htm

Szanowny Panie Prezydencie!

Polska Federacja Ruchów Obrony Życia (dalej PFROŻ) z niepokojem przyjęła efekt prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, uchwalonej przez Sejm na pos. nr 37 dnia 25 czerwca 2025 r. Projekt ten, bez zmian został przyjęty przez Senat i przekazany Panu Prezydentowi.

Zdaniem Autorów ustawy, jej celem jest umożliwienie osobom niepełnoletnim po ukończeniu przez nie 13 roku życia, skorzystanie bez wiedzy i zgody rodziców lub opiekunów prawnych, ze świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki psychiatrycznej, z dodatkowymi zastrzeżeniami przewidzianymi w noweli.

Tematyka projektu jest doniosła. Rację mają autorzy projektu, że dzieci i młodzież powinni być otoczeni opieką specjalistów – gdy to jest uzasadnione – i nie mogą być pozostawieni sami sobie. Z pewnością, wprowadzenie mechanizmów umożliwiających młodym ludziom skorzystanie z profesjonalnej pomocy, zasługuje na analizę. Nie może to być jednak działanie pozorne, nieprzemyślane i naruszające inne dobra, a zwłaszcza te chronione przez Konstytucję.

W ocenie PFROŻ projekt ten obarczony jest wieloma wadami. Dostępne nam analizy prawne wskazują, że treść propozycji noweli narusza konstytucyjną zasadę proporcjonalności, zwłaszcza w zakresie ochrony praw rodziców.

PFROŻ podnosi istotne zastrzeżenia konstytucyjne wobec proponowanych regulacji, argumentując, że występuje:

1. **Ograniczenie praw rodzicielskich:** Nowe przepisy ingerują w konstytucyjnie chronioną władzę rodzicielską, obejmującą m.in. decyzje o leczeniu dziecka (art. 48 ust. 1 i 2 Konstytucji). Zgodnie z prawem, takie ograniczenia mogą być wprowadzone tylko na podstawie ustawy i prawomocnego orzeczenia sądu, czego projekt nie spełnia.

2. **Niejasność przepisów:** Zakres świadczeń, które mogą być udzielane bez zgody opiekuna, nie jest określony wprost w ustawie, lecz odsyła do rozporządzenia ministra. Tym samym ograniczenia konstytucyjnych praw są formułowane w akcie rangi podstawowej, co jest sprzeczne z art. 48 ust. 2 Konstytucji.
3. **Brak kontroli sądowej i arbitralność decyzji:** Projekt przyznaje osobie udzielającej świadczenia prawo decydowania o poinformowaniu opiekuna lub sądu, kierując się jedynie nieostrym kryterium „dobra pacjenta”, bez jakiegokolwiek zewnętrznej kontroli tej decyzji.
4. **Naruszenie zasady równości (art. 32 Konstytucji):** Wprowadzenie obowiązku okazania dokumentu tożsamości (dowód osobisty, paszport) i podania numeru PESEL faworyzuje małoletnich, którzy je posiadają. W praktyce wielu małoletnich nie spełnia tych wymogów, co może prowadzić do dyskryminacji i ograniczenia dostępu do świadczeń.
5. **Wątpliwości co do uzasadnienia limitu wieku:** Projekt wprowadza różne limity wieku (13 i 16 lat) bez wyraźnego i racjonalnego uzasadnienia, co podważa zasadę równego traktowania. Trybunał Konstytucyjny uznaje za dopuszczalne różnicowanie wiekowe jedynie w sytuacjach wyjątkowych, a nie – jak w tym przypadku – w regulacjach dotyczących świadczeń powszechnych.

Wnioski PFROŻ:

Projektowane przepisy naruszają konstytucyjne zasady ochrony praw rodzicielskich, równości wobec prawa oraz poprawnej legislacji. W szczególności krytykowane jest delegowanie kluczowych rozstrzygnięć na poziom rozporządzenia, brak sądowej kontroli decyzji oraz arbitralność kryteriów dostępu do świadczeń przez małoletnich. PFROŻ opowiada się za wycofaniem projektu w obecnym kształcie.

Polska Federacja Ruchów Obrony Życia prosi Pana Prezydenta o zapoznanie się z omawianym projektem, a także o odmowę jego podpisania oraz o wystąpienie do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie jej zgodności z Konstytucją. Mamy podstawy twierdzić, że projekt narusza postanowienia Konstytucji w istotny sposób, ze szkodą dla ochrony praw obywateli. Ustawa ta może powodować konflikty w rodzinie, podważać zaufanie do rodziców, alienować małoletnie dzieci z więzi rodzinnych i pogłębiać ich osamotnienie, przez co godzi w dobro dzieci deklarowane w uzasadnieniu projektu ustawy.

Mamy świadomość, że z tego konstytucyjnego prawa Prezydent może skorzystać jedynie w wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. Jesteśmy jednak przekonani, że doniosłość tematyki, której projekt dotyczy, zasługuje na zastosowanie inicjatywy Prezydenta przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Liczymy, że nasze stanowisko zostanie podzielone przez Pana Prezydenta oraz Trybunał Konstytucyjny. Prosząc o uwzględnienie wniosku, przekazujemy wyrazy szacunku.

W imieniu Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia

Jakub Bałtroszewicz, prezes – Fundacja Jeden z Nas

ks. Tomasz Kancelarczyk, wiceprezes – Fundacja Małych Stópek

Grzegorz Nienartowicz, wiceprezes – Fundacja Ku Pełni Życia

Magdalena Bartoszewicz – Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu im. Brata Krystyna

Maria Gondek – Fundacja Fala Życia

Ewa Kowalewska – Klub Przyjaciół Ludzkiego Życia – HLI Polska

Rafał Szczypka – Rycerze Kolumba